



LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai	2019-03-26	Nr. (14.2-06)-3-1168
I	2018-12-27	Nr. S-4509
Kopija	2019-02-12	Nr. S-425
Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui		

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO AUDITO KOMITETO 2018 M. GRUODŽIO 19 D. POSĖDŽIO PROTOKOLO NR.141-P-30 ĮGYVENDINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2018 m. gruodžio 27 d. rezoliucija Nr. S-4509, kuriame pavedama išnagrinėti Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2018 m. gruodžio 19 d. posėdžio protokole Nr.141-P-30 iškeltus klausimus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Vyriausybės komisijos kovai su korupcija koordinuoti posėdžio, vykusio 2019 m. vasario 6 d., protokolo Nr. LV-28 2 klausimo 3 punktą, sudarė darbo grupę, kuri nagrinėjo Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos įvardintas problemas, susijusias su korupcijos rizika viešųjų pirkimų srityje, esamo reglamentavimo trūkumais viešųjų ir privačių interesų deklaravimo, paramos teikimo ir viešinimo srityse. Teikiame svarstyti darbo grupės siūlomas priemones minėtoms problemoms spręsti.

PRIDEDAMA. Darbo grupės posėdžio protokolas, 6 lapai.

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Virginijus Sinkevičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

**DARBO GRUPĖS, KLAUSIMAMS, SUSIJUSIEMS SU KORUPCIJOS RIZIKA
VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ SRITYJE, ESAMO TEISINIO REGULIAVIMO TRŪKUMAIS
VIEŠŲJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO, PARAMOS TEIKIMO IR
VIEŠINIMO SRITYSE, NAGRINĖTI POSĖDŽIO PROTOKOLAS
PROTOKOLAS**

2019-03-01 Nr. 1

Vilnius

Posėdis įvyko 2019 m. kovo 1 d. 13 val.

Posėdžio pirmininkas – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro patarėja
Jolita Gumaniukienė

Posėdžio sekretorė – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Viešųjų pirkimų politikos
skyriaus patarėja Dovilė Šacikauskė.

Dalyvių sąrašas pridedamas.

DARBOTVARKĖ

Svarstyti siūlomas priemonės problemoms dėl korupcijos rizikos viešųjų pirkimų srityje,
esamo teisinio reguliavimo trūkumų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo bei paramos
teikimo ir viešinimo srityse, spręsti.

SVARSTYTA.

Posėdžio metu aptartytos siūlomos priemonės. Siūlomas sąrašas papildytas naujomis
darbo grupės narių pasiūlytomis priemonėmis.

NUTARTA.

Darbo grupės siūlymus (lentelė pridedama) teikti svarstyti Lietuvos Respublikos
Vyriausybės kanceliarijai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės komisijai kovai su korupcija
koordinuoti (2019-02-06 prot. Nr. LV-28, 2 kl. 3 p.).

Darbo grupės pirmininkė

Jolita Gumaniukienė

Posėdžio sekretorė

Dovilė Šacikauskė

**Ekonomikos ir inovacijų ministro 2019 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 4-62 sudarytos
DARBO GRUPĖS SIŪLYMAI**

**dėl galimų korupcijos rizikos problemų sprendimų ir esamo teisinio reguliavimo trūkumų
viešųjų pirkimų, privačių interesų deklaravimo bei paramos teikimo srityse**

Identifikuota problema	Siūlomas sprendimas	Atsakinga institucija	Igyvendinimo terminas
1. VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ SRITIS			
1.1. Perkančiųjų organizacijų ir jų darbuotojų ryšiai su potencialiais pirkimų laimėtojais. STT tyrimo duomenimis, 2015–2017 metais dešimtyje ligoninių net 44 proc. šių ligoninių vykdymą viešųjų pirkimų laimėjo asmenys teikę paramą ligoninėms ir jų adresu registruotiems ar jų darbuotojų steigtiems kitiems paramos gavėjams. Decentralizuoti pirkimai sudaro sąlygas potencialiems pirkimų laimėtojams turėti lūkestį, kad įmanoma paveikti savo naudai perkančiosios organizacijos atstovus ir apsunkina kontroliuojančių institucijų stebėsenos bei priežiūros galimybes.	1.1.1. Vyriausybei pavaldžių įstaigų viešųjų pirkimų centralizavimo plano įgyvendinimas ir plėtra. Ekonomikos ir inovacijų ministerija 2019 m. vasario 13 d. Vyriausybei pristatė ir iki kovo 30 d. teiks tvirtinimui Vyriausybei pavaldžių įstaigų viešųjų pirkimų centralizavimo modelį, kuris bus įgyvendinamas 2020–2023 m. ir apims supaprastintų skelbiamų bei tarptautinių pirkimų centralizavimą, kasmet centralizuojant po 25 procentus pirkimų ir taip pamažu, vis didesne apimtimi atskiriant perkančiąsias organizacijas ir jų pirkimo iniciatorius nuo pirkimų savarankiško specifikuojimo ir vykdymo procesų. Taip pirkimų procesai taps skaidresni, o potencialių pirkimų laimėtojų galimi veiksmų, bandant įtakoti pirkimų procesus, lengviau identifikuojami bei užkardomi.	Ekonomikos ir inovacijų ministerija kartu su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija	2023 m. IV ketv.
	1.1.2. Atsižvelgiant į tai, kad 1.1.1 punkte nurodomas pirkimų centralizavimas apims tik Vyriausybei pavaldžias įstaigas ir tai yra ilgas procesas, tikslinga iki metų pabaigos organizuoti renginį, pristatantį viešųjų pirkimų centralizavimo modelį kaip pavyzdį ir galimybę savivaldybėms bei kitoms perkančiosioms organizacijoms.	Ekonomikos ir inovacijų ministerija kartu su VŠĮ „CPO LT“	2019 m. IV ketv.
1.2. Perkančiosios organizacijos susiduria su žmogiškųjų išteklių sunkumais vykdant viešuosius pirkimus. Dažnai pirkimus vykdo asmenys, neturintys reikiamų žinių ir	1.2.1. Parengti ir 2019 m. I ketvirį patvirtinti Viešųjų pirkimų profesionalumo stiprinimo veiksmų planą, kuriame būtų numatomos priemonės, padėsiančios stiprinti specialistų, vykdančių viešuosius pirkimus, gebėjimus.	Ekonomikos ir inovacijų ministerija kartu su Viešųjų pirkimų tarnyba	2019 m. I ketv.

gebėjimų atpažinti korupcinio pobūdžio veikų požymius viešuosiuose pirkimuose.	1.2.2. Parengti perkančiųjų organizacijų viešųjų pirkimų rekomendacinius rodiklius, kurie padėtų pačiai perkančiajai organizacijai įsivertinti vykdomus pirkimus, jų efektyvumą ir sritis, kur būtų galima tobulinti procesus.	Viešųjų pirkimų tarnyba	2019 m. II ketv.
1.3. Viešųjų pirkimų įstatyme numatytos galimybės perkančiosioms organizacijoms taikyti elektroninį aukcioną vykdant pirkimus. Elektroninio aukciono taikymas, kai naudojamos elektroninės priemonės naujoms kainoms pateikti, sumažinti ir (ar) paskelbti tam tikrų pasiūlymų elementų naujas vertes, padeda užtikrinti racionalų lėšų naudojimą, didinti skaidrumą ir tiekėjų konkurenciją, gerinti pirkimo objekto charakteristikas. Elektroninių aukcionų skatinimas numatytas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, nes, įvertinus Viešųjų pirkimų tarnybos pateiktus duomenis, matyti, kad perkančiosios organizacijos šią priemonę naudoja labai retai (2016 m. – 8 el. aukcionai, 2017 m. – 4 el. aukcionai).	1.3.1. Rekomenduoti perkančiosioms organizacijoms siekti elektroninio aukciono įvykdymo rodiklio. 1.3.2. Viešinti sukurtas elektroninių aukcionų taikymo mokomąsias priemones ir geruosius praktinius pavydžius.	Ekonomikos ir inovacijų ministerija kartu su Viešųjų pirkimų tarnyba	2019 m. IV ketv.
1.4. Valstybės kontrolė 2017 m. atliko viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimo auditą ir pažymėjo, kad esama viešųjų pirkimų stebėsenos sistema, kurios tikslas stebėti, kaip įgyvendinami nustatyti rodikliai, nėra efektyvi. Viešųjų pirkimų politikos formavime ir įgyvendinime dalyvaujančios institucijos veikia atskirai, nėra pakankamai užtikrinamas jų koordinavimas ir kontrolė.	1.4.1. Užtikrinti efektyvią Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje įsteigtos tarpinstitucinės Viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimo stebėsenos komisijos veiklą, vykdant viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimo stebėseną, nagrinėjant viešųjų pirkimų reguliavimo taikymo praktikoje kylančias problemas ir teikti pasiūlymus Ekonomikos ir inovacijų ministerijai dėl teisinio reguliavimo tobulinimo ir (ar) dėl efektyvesnio viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimo priemonių. 1.4.2. Patvirtinti viešųjų pirkimų sistemos stebėsenos rodiklius 2020–2024 m. ir stebėti jų reikšmių kitimą.	Ekonomikos ir inovacijų ministerija kartu su Viešųjų pirkimų sistemos funkcionavimo stebėsenos komisija	Nuolat
		Viešųjų pirkimų sistemos	2019 m. II ketv.

	Rodiklių reikšmių stebėjimas padėtų aiškiai identifikuoti viešųjų pirkimų sistemos problemines sritis bei ieškoti būdų, kaip spręsti konkrečius klausimus pagal kiekvienos institucijos kompetenciją.	funkcionavimo stebėsenos komisija	
2. PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO SRITIS			
2.1. Šiuo metu nėra pareigos deklaruoti viešus ir privačius interesus asmenims, kurie perkančiojoje organizacijoje formuoja pirkimų poreikį, inicijuoja pirkimus bei rengia technines specifikacijas. Šių asmenų indėlis ir galimybės paveikti pirkimo sąlygų rengimo procesus yra labai didelės, nors jie ir nedalyvauja pirkimo komisijų darbe. Nesant prievolės šiems asmenims teikti privačių interesų deklaracijas, kontroliuojančios institucijos netenka galimybės tikrinti šių asmenų sąsajas su pirkimų laimėtojais.	2.1.1. Papildyti Viešųjų pirkimų įstatymą ir Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srityse perkančiųjų subjektų, įstatymą „Pirkimų iniciatoriaus“ sąvoka.	Ekonomikos ir inovacijų ministerija kartu Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija	2019 m. IV ketv.
2.2. Nors teisės aktuose įtvirtinta pareiga viešojo pirkimo komisijos nariams, asmenims, perkančiosios organizacijos vadovo paskirtiems atlikti supaprastintus pirkimus, viešųjų pirkimų procedūrose dalyvaujantiems ekspertams ir vadovaujamas pareigas užimantiems asmenims deklaruoti privačius interesus, tačiau didelė dalis asmenų tokių interesų nedeklaruoja arba deklaruoja paviršutiniškai.	2.1.2. Papildyti Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymą, numatant, kad viešų ir privačių interesų deklaravimas yra privalomas pirkimų iniciatoriams, o kai pirkimų iniciatorius – struktūrinis padalinys – struktūrinio padalinio vadovams, pirkimo komisijos posėdžiuose dalyvaujantiems stebėtojams, pagalbinės pirkimų veiklos paslaugų teikėjo darbuotojams.	Nuolat	
	2.2.1. Įvertinti ir siekti įgyvendinti galimybę pateikti priminimą apie pareigą deklaruoti / atnaujinti privačius interesus asmenims, dalyvaujantiems pirkime (pavyzdžiui, CVPIS registruotiems perkančiųjų organizacijų atstovams kartą metuose išsiųsti priminimus apie pareigą deklaruoti / atnaujinti privačius interesus asmenims, dalyvaujantiems pirkime).	Viešųjų pirkimų tarnyba kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija	2019 m. II ketv.
	2.2.2. Svarstyti administracinių baudų didinimo už Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo pažeidimus prevencinį poveikį ir teikti atitinkamus pasiūlymus.	Teisingumo ministerija, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija	2019 II ketv.
2.3. Interesų konflikto situacijos reglamentuotos tik tais atvejais, kai su esamu ar galimu interesų konfliktu susiduria fiziniai asmenys. Juridinių asmenų interesų	Inicijuoti diskusiją dėl juridinių asmenų veikimo interesų konflikto ar jo regimybės sąlygomis instituto įtvirtinimo. Tokie siūlymai galėtų apimti atvejus, kai tarp viešojo juridinio asmens ar su juo susijusių juridinių asmenų iš	Vyriausioji tarnybinės etikos komisija,	

konfliktų ar jų regimybės situacijos niekaip nereglamentuotos, nors praktikoje tokių atvejų pasitaiko.	vienos pusės ir privataus juridinio asmens ar su juo susijusių juridinių asmenų iš kitos pusės susiklosto keli skirtingi teisiniai santykiai, kurie gali kelti interesų konfliktą (pvz., paramos teikimas ir viešieji pirkimai, sutartiniai santykiai ir institucijos atliekami kontrolės ar tyrimo veiksmai to paties juridinio asmens atžvilgiu).	Specialiųjų tyrimų tarnyba	
3. PARAMOS TEIKIMO SRITIS			
3.1. Labdaros ir paramos įstatymo 11 str. 6 dalyje yra numatyta prievolė valstybės valdomoms bendrovėms (toliau – VVB) apie suteiktą paramą per mėnesį paskelbti savo interneto puslapyje. To nepakanka, nes toks informacijos paskelbimas gali būti trumpalaikis. Atsižvelgiant į tai, Vyriausybės 2017 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 533 parvirtinto Valstybės valdomų bendrovių paramos teikimo tvarkos aprašo 16 punkte buvo detalizuota, kad VVI interneto svetainėje turi būti viešinama informacija apie suteiktą paramą už ne trumpesnę kaip trejų metų laikotarpį, kartu viešinant tiek paramos teikėjų, tiek ir gavėjų Valstybinei mokesčių inspekcijai teikiamas deklaracijas.	Parengti Labdaros ir paramos įstatymo pakeitimo projektą, numatant įstatyme valstybės valdomų bendrovių prievolę skelbti savo interneto svetainėje informaciją apie suteiktą paramą už ne trumpesnę kaip trejų metų laikotarpį, kartu viešinant tiek paramos teikėjų, tiek ir gavėjų Valstybinei mokesčių inspekcijai teikiamas deklaracijas.	Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2019 m. IV ketv.
3.2. Nėra nustatyta paramos teikimo apribojimų tais atvejais, kai paramos teikėjas gali daryti įtaką paramos gavėjo	Labdaros ir paramos fondų įstatymas 18 str. 5 d. nustatyta, kad Fondas atsaisako priimti iš paramos tiekėjo lėšas ir turtą, jeigu tuo naudodamasis paramos teikėjas gali daryti įtaką	Finansų ministerija	2019 m. IV ketv.

veiklai arba paramos gavėjas priima sprendimus paramos teikėjo atžvilgiu.	fondo veiklai savo ar kitų asmenų naudai. Apsvarstyti, kiek tikslinga nustatyti analogiškus apribojimus ir kitiems paramos gavėjams, taip pat tiems atvejams, kai paramos gavėjas gali priimti sprendimus paramos teikėjo atžvilgiu.		
4. PRIEMONIŲ VEIKSMINGUMAS			
	Siūlomų sprendimų įgyvendinimo veiksmingumo stebėseną	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija	2020 I ketv.



LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai	2019-01-	Nr. 14.2-06
I	2018-12-27	Nr. S-4509
Kopija	2019-02-12	Nr. S-425
Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui		

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO AUDITO KOMITETO 2018 M. GRUODŽIO 19 D. POSĖDŽIO PROTOKOLO NR.141-P-30 ĮGYVENDINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2018 m. gruodžio 27 d. rezoliucija Nr. S-4509, kuriame pavedama išnagrinėti Lietuvos Respublikos Seimo Audito komiteto 2018 m. gruodžio 19 d. posėdžio protokole Nr.141-P-30 iškeltus klausimus ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Vyriausybės komisijos kovai su korupcija koordinuoti posėdžio, vykusio 2019 m. vasario 6 d., protokolo Nr. LV-28 2 klausimo 3 punktą, sudarė darbo grupę, kuri nagrinėjo Specialiųjų tyrimų tarnybos ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos įvardintas problemas, susijusias su korupcijos rizika viešųjų pirkimų srityje, esamo reglamentavimo trūkumais viešųjų ir privačių interesų deklaravimo, paramos teikimo ir viešinimo srityse. Teikiame svarstyti darbo grupės siūlomas priemones minėtoms problemoms spręsti.

PRIDEDAMA. Darbo grupės posėdžio protokolas, 6 lapai.

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Virginijus Sinkevičius

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Viešųjų pirkimų politikos skyriaus
vedėja

Aurelija Kriščiūnaitė
2019-03-26

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Strateginio planavimo ir veiklos organizavimo
departamento Asmenų aptarnavimo ir
dokumentų valdymo skyriaus redaktorė

Agnė Šimlauskaitė-Petkevičienė
2019-03-26

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Įmonių politikos departamento
Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus
vyriausiasis specialistas

Arturas Čaplikas
2019-03-26

Dovilė Šacikauskė, tel. 8 706 64 606, el. p. dovile.sacikauske@eimin.lt

Ekonomikos ir inovacijų
ministro patarėja

Jolita Gumanjukienė